

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«11» вересня 2018 року

№ 60/22-рк/к

м. Київ

ТОВ «МЕНГО»

вул. Калинова, буд. 1, прим. 75,
м. Дніпро, 49051

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, усунення причин виникнення порушення і умов, що йому сприяють

На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 02.05.2018 № 13-01/281 Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) здійснює дослідження стосовно наявності в діях суб'єктів господарювання ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції у вигляді поширення аптечними закладами інформації, зокрема «Соціальна аптека», «Оптові ціни», «Економ аптека», «опт торг», «Аптека найкращих цін», «проверь лучшую цену», «Копейка Цены как в Интернете», «Аптечный пункт социальный для всех» «Низькі ціни* гарантія якості», «Аптека отличных цен» тощо.

Так, у ході здійснення зазначеного дослідження Відділенням встановлено наступне.

Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Товариство з обмеженою відповідальністю «МЕНГО» (надалі - ТОВ «МЕНГО», Товариство) є юридичною особою, зареєстрованою Департаментом адміністративних послуг та дозвільних процедур Дніпровської міської ради 05.04.2012, ідентифікаційний код юридичної особи – 38115167. Місцезнаходження юридичної особи 49051, м. Дніпро, вул. Калинова, буд. 1, прим. 75.

Основним видом діяльності Товариства за КВЕД 2010 є:

- 47.73 Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах.

Таким чином, Товариство у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

Пунктом 3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929, дія яких поширюється на всіх суб'єктів господарювання, зокрема на зареєстрованих в установленому законодавством порядку юридичних осіб незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, фізичних осіб – підприємців, які провадять господарську діяльність з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), визначено терміни, що вживаються у цих Ліцензійних умовах, зокрема:

- аптека – заклад охорони здоров'я, основним завданням якого є забезпечення населення, закладів охорони здоров'я, підприємств, установ та організацій лікарськими засобами;

- аптечний пункт – структурний підрозділ аптеки, який створюється у лікувально-профілактичних закладах та функціонує разом з аптекою відповідно до Ліцензійних умов, основним завданням якого є забезпечення населення лікарськими засобами шляхом здійснення роздрібною торгівлі;

- аптечний склад (база) – заклад охорони здоров'я, основне завдання якого полягає в забезпеченні лікарськими засобами інших суб'єктів оптової або роздрібною торгівлі, закладів охорони здоров'я та виробників лікарських засобів шляхом здійснення ним оптової торгівлі;

- аптечні заклади – аптечні склади (бази), аптеки та їх структурні підрозділи.

За інформацією, розміщеною в Реєстрі місць провадження діяльності з оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, Товариство здійснює діяльність з роздрібною торгівлі лікарськими засобами та виробами медичного призначення через мережу аптечних закладів, які йому належать, зокрема:

Назва аптечного закладу	Адреса аптечного закладу
Аптека №1	м. Дніпро, вул. Калинова, 1, прим.75
Аптека №4	м. Харків, шосе Салтівське, 262-А
Аптека №2	м. Київ, вул. Амосова Миколи (Протасів ЯР узвіз), 2 (літера А), прим.№97
Аптека №5	м. Харків, пр-т Тракторобудівників, 105
Аптека №18	м. Одеса, вул. Новосельського, 54
Аптека №32	м. Запоріжжя, вул. Чумаченка, 34, прим.273
Аптека №6	м. Дніпро, пр-т Гагаріна, 82
Аптека №10	Дніпропетровська обл., м. Новомосковськ, вул. Радянська, 35
Аптека №9	м. Дніпро, пр-т Карла Маркса, 125, прим.63
Аптека №12	м. Кіровоград, вул. Велика Перспективна, 50
Аптека №16	Київська обл., м. Біла Церква, вул. Турчанінова, 4, прим.75-3
Аптека №22	м. Дніпро, вул. Семафорна, 30А, прим.42
Аптека №21	м. Харків, пр-т Перемоги, 61-В
Аптека №23	м. Дніпро, вул. Робоча, 67
Аптека №25	м. Львів, вул. Федьковича, 21
Аптека №24	м. Харків, пр-т Тракторобудівників, 130
Аптека №31	м. Дніпро, вул. Робоча, 178, прим.66
Аптека №27	м. Дніпро, пр-т Карла Маркса, 113, прим.98
Аптека №33	м. Харків, провул. Амурський, 1
Аптека №29	м. Дніпро, вул. Донецьке шосе, 9А
Аптека №34	Дніпропетровська обл., м. Дніпродзержинськ, б-р Будівельників, 27 А
Аптека №19	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, вул. Мусоргського, 4
Аптека №13	м. Дніпро, вул. Московська, 11
Аптека №36	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, вул. Орджонікідзе, 18, прим.3
Аптека №43	м. Полтава, вул. Шевченка, 31
Аптека №39	м. Дніпро, вул. Робоча, 154, секція 3, прим.1
Аптека №42	м. Запоріжжя, вул. Північнокільцева, 10А
Аптека №40	Кіровоградська обл., м. Олександрія, пр-т Соборний, 107
Аптека №44	Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул.50 років Жовтня, 15
Аптека №46	Дніпропетровська обл., м. Нікополь, пр-т Трубників, 25
Аптека №45	Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул.6-го Грудня, 139-а
Аптека №48	м. Херсон, Миколаївське шосе, 24Б
Аптека №49	м. Херсон, вул. Маяковського, 4
Аптека №47	м. Одеса, вул. Чорноморського козацтва, 4, при.№501
Аптека №28	Донецька обл., м. Дружківка, пр. Космонавтів, 55
Аптека №50	Полтавська обл., м. Кременчук, пр. Лесі Українки, 16А
Аптека №15	Київська обл., м. Тараща, вул. Сікевича Володимира, 63/73, прим.2
Аптека №14	Донецька обл., м. Лиман, вул. Привокзальна, 19н
Аптека №7	Кіровоградська обл., м. Олександрія, пров. Б. Білого, 6
Аптека №35	Кіровоградська обл., м. Олександрія, смт Олександрійське, вул. Павла Кравченка, 23
Аптека №8	Дніпропетровська обл., м. Дніпро, вул. Калинова, 66-А
Аптека №41	м. Миколаїв, пр-т Героїв України, 91/1
Аптека №11	м. Запоріжжя, пр-т Соборний, 1-Г
Аптека №56	Чернігівська обл., м. Прилуки, вул. Вокзальна, 5

Аптека №54	Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський, вул. Дружби народів, 4/7
Аптека №55	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, мкр-н 5-й Зарічний, 6, прим.35
Аптека №53	м. Київ, вул. Бальзака Оноре де, 80, прим.№110/1
Аптека №52	Кіровоградська обл., м. Олександрія, пр-т Соборний, 4
Аптека №57	м. Запоріжжя, вул. Новокузнецька, 41
Аптека №20	Київська обл., м. Славутич, пр. Дружби Народів, 5
Аптека №58	Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський, вул. Соборна, 21
Аптека №38	Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. Героїв Сталінграду, 31
Аптека №17	м. Львів, вул. Бойчука, 38
Аптека №51	Кіровоградська обл., м. Олександрія, вул. Григорія Усика, 40
Аптека №59	м. Київ, вул. Антоновича, 115
Аптека №63	Запорізька обл., м. Енергодар, вул. Молодіжна, 43, прим.3
Аптека №26	Хмельницька обл., м. Хмельницький, вул. Староміська, 25
Аптека №69	Дніпропетровська обл., м. Першотравенськ, вул. Горького, 4в
Аптека №62	Донецька обл., м. Маріуполь, пр-т Мира, 100, прим.161, 162
Аптека №60	Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Київська, 37 б, прим.1
Аптека №65	м. Чернівці, вул. Університетська, 6
Аптека №66	Львівська обл., Золочівський р-н, м. Золочів, пл.Вічева, 1
Аптека №61	Львівська обл., м. Червоноград, вул. Бандери С., 20а/4
Аптека №64	Львівська обл., м. Червоноград, вул. Івасюка, 2в
Аптека №79	Дніпропетровська обл., м. Марганець, вул. Київська, 147
Аптека №83	Дніпропетровська обл., м. Марганець, вул. Єдності, 82
Аптека №82	Дніпропетровська обл., м. Марганець, вул. Єдності, 19
Аптека №77	м. Київ, вул. Героїв Дніпра, 29-А
Аптека №67	Львівська обл., Жовківський р-н, м. Рава-Руська, вул. Коновальця Є., 10
Аптека №70	Львівська обл., м. Львів, вул. Хотинська, 2
Аптека №71	Вінницька обл., м. Хмільник, пр-т Свободи, 19
Аптека №76	Київська обл., м. Біла Церква, вул. Леваневського, 55, прим.342
Аптека №86	Запорізька обл., м. Оріхів, вул. Покровська, 60Б
Аптека №85	Запорізька обл., м. Оріхів, вул. Гоголя, 3
Аптека №75	Волинська обл., м. Нововолинськ, вул. Винниченка, 2
Аптека №73	Сумська обл., м.Охтирка, вул.Незалежності, 19
Аптека №72	Сумська обл., м. Шостка, вул. Свободи, 28/61
Аптека №68	Полтавська обл., м. Миргород, вул. Гоголя, 72
Аптека №80	Львівська обл., м. Червоноград, вул. Шептицького, 12, прим.121
Аптека №92	Запорізька обл., Василівський р-н, м. Дніпрорудне, вул. Центральна, 4
Аптека №84	Вінницька обл., м. Тульчин, вул. Леонтовича Миколи, 46
Аптека №88	Харківська обл., м. Харків, пр. Людвіга Свободи, 33-А
Аптека №81	Львівська обл., м. Червоноград, вул. Івасюка, 27а, прим.2
Аптека №91	м. Київ, вул. Васильківська, 6
Аптека №87	Полтавська обл., м. Полтава, вул. Героїв Сталінграду, 30
Аптека №74	м. Чернівці, вул. Героїв Майдану, 23
Аптека №93	Запорізька обл., м. Енергодар, пр-т Будівельників, 36, прим.108
Аптека №96	Чернівецька обл., м. Чернівці, вул. Головна, 26
Аптека №3	Дніпропетровська обл., м. Дніпро, провул. Вільний, 2Г
Аптека №97	Черкаська обл., м. Умань, вул. Тищика, 23
Аптека №101	м. Івано-Франківськ, вул. Дністровська, 2/2
Аптека №102	Волинська обл., м. Луцьк, Привокзальний майдан, 1
Аптека №103	м. Івано-Франківськ, вул. Коновальця Євгена, 147а
Аптека №90	Луганська обл., м. Кремінна, провул. Дружби, 6
Аптека №104	м. Харків, майдан Конституції, 12
Аптека №98	Дніпропетровська обл., м. Павлоград, вул. Горького, 164
Аптека №89	м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенка, 2Д
Аптека №95	Миколаївська обл., м. Баштанка, вул. Баштанської республіки, 42
Аптека №100	Івано-Франківська обл., м. Коломия, вул. Палія С., 26 б/1
Аптека №94	Львівська обл., м. Соснівка, вул. Галицька, 5
Аптека №37	Миколаївська обл., м. Южноукраїнськ, пр-т Незалежності, 7
Аптека №106	м. Суми, площа Привокзальна, 1
Аптека №107	м. Харків, вул. Двадцять Третього Серпня, 34
Аптека №105	Дніпропетровська обл., м. Нікополь, вул. Княжа, 83а
Аптека №110	Івано-Франківська обл., м. Бурштин, вул. Бандери С. (вулиця 1 Травня), 79/1
Аптека №108	Полтавська обл., м. Горішні Плавні, вул. Молодіжна, 6
Аптека №109	Дніпропетровська область, м. Дніпро, вул. 20-річчя Перемоги, 43д

Так, у ході здійснення державного контролю за дотриманням суб'єктами господарювання законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, встановлено, що ТОВ «МЕНГО» на фасадах аптечних закладів розміщує інформацію «ОПТ ТОРГ». При цьому, зазначена інформація може сприйматися покупцями, як інформування про цінову політику, стимулювати їх до здійснення покупки саме в аптечних закладах Товариства, та може призвести до введення в оману споживачів шляхом створення у них хибного уявлення про рівень цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення в аптеках Товариства, порівняно із цінами на аналогічні товари в аптечних закладах конкурентів останнього. Тому, такі дії ТОВ «МЕНГО» можуть надавати останньому переваги перед іншими суб'єктами господарювання на ринку реалізації лікарських засобів та виробів медичного призначення.

Пунктом 161 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929 визначено, що на фасаді будівлі, в якій розміщується аптечний заклад, установлюється вивіска із зазначенням виду закладу, на видному місці перед входом до аптечного закладу розміщується інформація про найменування ліцензіата, режим роботи аптечного закладу.

На вивісці та зовнішніх рекламних конструкціях аптечного закладу дозволяється, крім використання позначення виду аптечного закладу, розміщувати найменування ліцензіата, найменування аптечного закладу та/або знака для товарів і послуг (логотипа), який належить ліцензіату на законних підставах, за умови, що найменування ліцензіата, найменування аптечного закладу та/або знак для товарів та послуг (логотип) не містить:

- вказівки щодо рівня або іншої ознаки цін, яка може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у такому закладі;

- інформації, що може вводити споживача в оману, про орієнтованість аптечного закладу на обслуговування певних соціальних груп населення;

- порівняння з іншими аптечними закладами.

Контроль за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 929 здійснює Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.

В своїй діяльності Антимонопольний комітет України взаємодіє з іншими державними органами та інформує органи державної влади про виявленні порушення законодавства.

Відповідно до пункту 14 статті 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» голова територіального відділення Антимонопольного комітету України має зокрема, повноваження вносити до органів виконавчої влади обов'язкові для розгляду подання щодо анулювання ліцензій, припинення операцій, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів господарювання, у разі порушення ними законодавства про захист економічної конкуренції.

Розміщення на фасадах аптечних закладів ТОВ «МЕНГО» інформації «ОПТ ТОРГ» може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у відповідному закладі, та свідчить про порушення Товариством пункту 161 Ліцензійних умов, оскільки зазначена інформація, що розміщується на фасадах та/або зовнішніх рекламних конструкціях аптечних закладів Товариства, вказує на рівень цін.

Так, Відділенням було проведено опитування потенційних покупців лікарських засобів, в ході якого опитано 100 споживачів різних вікових (від 17 до 84 років) та гендерних груп. За результатами опитування встановлено наступне.

Переважає більшість респондентів (73%), вважає, що інформація «ОПТ ТОРГ», яка розміщується на фасадах аптечних закладів вказує на рівень цін.

59 % опитаних здійснили б покупки саме в аптечному закладі, на фасаді якого розміщується інформація, зокрема «ОПТ ТОРГ».

60 % респондентів зазначили, що інформація, розміщена на фасаді аптечного закладу, зокрема «ОПТ ТОРГ» впливає на намір споживача придбати лікарські засоби саме в цьому аптечному закладі, а не в інших аптечних закладах, де розміщена лише вивіска «Аптека».

Таким чином, інформація, яка розміщується суб'єктами господарювання на фасадах аптечних закладів, зокрема «ОПТ ТОРГ» сприймається споживачами як така, що вказує на рівень цін в аптечному закладі та може стимулювати покупців до придбання лікарських засобів саме в цих аптечних закладах, а не в інших аптечних закладах на фасадах, яких розміщено лише вивіску «Аптека».

Отже, розміщення на фасадах та зовнішніх поверхнях будинків (приміщень) аптечних закладів Товариства, а також у зовнішній рекламі інформації «ОПТ ТОРГ» та/або будь-якого іншого виду інформації, яка має вказівки щодо рівня цін або іншої ознаки цін, може стимулювати споживачів (покупців) до здійснення покупки саме в аптечних закладах

ТОВ «МЕНГО» та такі дії Товариства є проявом недобросовісної конкуренції, що полягає у поширенні інформації, яка вводить в оману, та може вплинути на наміри споживачів (покупців) щодо придбання лікарських засобів в аптечних закладах цього суб'єкта господарювання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про рекламу» зовнішня реклама - це реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях - рекламоносіях, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг; недобросовісна реклама – це реклама, яка вводить або може ввести в оману споживачів реклами, завдати шкоди особам, державі чи суспільству внаслідок неточності, недостовірності, двозначності, перебільшення, замовчування, порушення вимог щодо часу, місця і способу розповсюдження.

Навіть за умови відповідності змісту реклами вимогам частини 3 статті 8 Закону України «Про рекламу», зазначена реклама може бути визначена як недобросовісна.

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про рекламу», недобросовісна реклама забороняється. Відповідальність за недобросовісну рекламу несе винна особа. Рішення щодо визнання реклами недобросовісною приймають державні органи, визначені статтею 26 цього Закону.

Відповідно до статті 26 Закону України «Про рекламу», контроль за дотриманням законодавства України про рекламу здійснюють у межах своїх повноважень, зокрема Антимонопольний комітет України - щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції. Крім того, відповідний орган державної влади має право вимагати від рекламодавців, виробників та розповсюджувачів реклами усунення виявлених порушень вимог законодавства, приймати рішення про визнання реклами недобросовісною.

Статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», визначено, що поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.

Отже, поширення на зовнішніх поверхнях будинків (фасадах) аптечних закладів ТОВ «МЕНГО» та/або у зовнішній рекламі інформації «ОПТ ТОРГ» та/або будь-якого іншого виду інформації, яка має вказівки щодо рівня цін або іншої ознаки цін, може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у такому аптечному закладі та, відповідно надавати Товариству неправомірних переваг у конкуренції, зокрема, ТОВ «МЕНГО» може посилити свою конкурентну позицію не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неповної, неточної інформації про особливості реалізації товарів в аптечних закладах Товариства.

Таким чином, дії ТОВ «МЕНГО», які полягають у поширенні інформації, що має вказівки на рівень цін або іншої ознаки ціни, в тому числі «ОПТ ТОРГ», у зовнішньому оформленні аптечних закладів Товариства та/або у зовнішній рекламі, містять ознаки порушення передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, а саме: поширення суб'єктом господарювання неповних, неточних відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що можуть вплинути на наміри споживачів щодо придбання товарів саме в цього суб'єкта господарювання.

Враховуючи вищевикладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Товариству з обмеженою відповідальністю ТОВ «МЕНГО» (код ЄДРПОУ 38115167) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції у вигляді поширення інформації, яка має вказівки на рівень цін або іншої ознаки ціни, в тому числі «ОПТ ТОРГ» на фасадах (зовнішніх поверхнях будинків (приміщень) аптечних закладів Товариства, шляхом приведення зовнішнього оформлення всіх аптечних закладів ТОВ «МЕНГО» у відповідність до вимог законодавства, а також усунути причини виникнення порушення і умов, що йому сприяють.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані. Про результати розгляду рекомендацій повідомити Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня їх отримання із наданням підтвердних документів і матеріалів (фото тощо) фасадів аптечних закладів, які належать Товариству (107 аптечних закладів згідно з даними, які містяться в Реєстрі місць провадження діяльності з оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами) із зазначенням номера, адреси аптечного закладу.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

**Голова адміністративної колегії -
Голова відділення**

О. Хмельницький